

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/19/2017
Identifikačné číslo spisu:	4410205231
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4410205231.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L., bývajúcej v F. zastúpenej JUDr. Jánom Ikrényim, advokátom so sídlom v Štúrove, Nám. sv. Imricha 17, proti žalovanému A. bývajúcemu v F., zastúpenému JUDr. Vladimírom Lamačkom ml., advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Hlavné námestie 7, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 16 C 84/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. marca 2015 sp. zn. 9 Co 189/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. októbra 2013 č. k. 16 C 84/2010-344 určil, že nehnuteľnosti v k. ú. B. vykazované v Správe katastra Nové Zámky na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX/X ostatná plocha o výmere 44 m², parc. č. XXXX/X zastavaná plocha o výmere 21 m², zamerané geometrickým plánom č. 8/11 zo dňa 21. marca 2011, overeným dňa 28. marca 2011, ktorý je súčasťou rozsudku, ako novovytvorené parcely č. XXXX/X ostatná plocha o výmere 46 m² a parc. č. XXXX/X zastavaná plocha o výmere 19 m², patria do výlučného vlastníctva žalobkyne L., rod. N. nar. XX. P. XXXX, r. č. XXXXXX/XXX v celosti titulom vydržania. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania vo výške 99,50 € titulom súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia vo výške 739,67 € jej právnomu zástupcovi, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 12. marca 2015 sp. zn. 9 Co 189/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Namietal, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, že právna skutočnosť darovania sporných nehnuteľností žalobkyni v roku 1968 nebola preukázaná listinnými dôkazmi a ani svedeckými výpoveďami priamych svedkov

úkonu darovania. Preto ako žalovaný bol tohto názoru, že žalobkyňa jednak nepreukázala právny titul darovania a pokiaľ jej tieto nehnuteľnosti darované boli a stala sa ich vlastníčkou, nemôže žiadať určenie vlastníckeho práva vydržaním, pretože pokiaľ už je subjektom vlastníckeho práva k určitému objektu na základe jedného právneho titulu (darovania), z čoho odvodzuje aj svoju aktívnu legitímáciu na vedenie tohto súdneho sporu, nemôže žiadať určenie už existujúceho vlastníckeho práva svojej osoby z iného titulu (vydržania), jednalo by sa o zmätočnosť celého konania. Mal za to, že tieto okolnosti a ním namietané skutočnosti zakladajú jednak prípustnosť dovolania z hľadiska § 237 písm. b/ O.s.p. a jednak aj jeho dôvodnosť z hľadiska § 241 ods. 1, 2 O.s.p. Celkové, podľa názoru žalovaného nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu, ktorý sa plne stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vychádzalo aj z toho, že v rámci dokazovania pred súdom prvej inštancie sa náležite nevyhodnotil obsah svedeckých výpovedí vyslúchnutých svedkov svedčiacich v prospech žalobkyne. Rovnako poukázal na ďalšie svedecké výpovede vyvolávajúce prinajmenšom pochybnosti o nároku žalobkyne tvrdeného v žalobe, že sporné nehnuteľnosti nadobudla z titulu vydržania, nepretržitej, dobromyseľnej držby.

4. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení navrhla dovolanie zamietnuť.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané 25. mája 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

7. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1, 2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., posudzoval podmienky jeho prípustnosti podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“).

8. Vzhľadom na to, že dovolaním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a nejde o rozsudok, ktorý by mal znaky uvedené v ustanoveniach § 238 ods. 2 a 3 O.s.p., bolo by dovolanie žalovaného prípustné iba vtedy, ak by konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, malo niektorú z vád uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Takúto vadu konania ale dovolací súd nezistil.

9. Žalovaný v dovolaní namietal existenciu vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je konanie zmätočné vtedy, ak ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

10. Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Spôsobnosť mať práva a povinnosti (právna subjektivita) vzniká u fyzických osôb narodením (prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé) a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa ako žijúcej fyzickej osobe zákon priznáva právnu subjektivitu, preto v konaní nepochybne mala aj spôsobilosť byť účastníkom konania v zmysle § 19 O.s.p.

11. Pokiaľ žalovaný vyvodzoval existenciu spomínanej vady z ním naznačovaného nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne v tomto konaní, dovolací súd opätovne pripomína, že podľa ustálenej súdnej praxe (porovnaj napr. R 34/1993, ale aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 5 Cdo 26/2010, 8 Cdo 168/2014) spôsobilosť byť účastníkom konania je treba dôsledne odlišovať od tzv. vecnej

legitimácie účastníka (aktívnej či pasívnej), ktorá je z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. irelevantná. Nedostatok vecnej legitimácie (aktívnej alebo pasívnej) môže totiž mať iba vecný dopad na výsledok sporu v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým sa žaloba zamieta. Argumentácia žalovaného je preto v tejto časti nesprávna, z objektívneho hľadiska nie je spôsobilá založiť namietanú vadu konania.

12. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Druhá časť tejto právnej vety predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade však obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa v posudzovanej veci uplatnila druhá časť právnej vety vyššie spomenutého stanoviska, nakoľko odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, ako aj postačujúce vysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalovaného. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

13. Pokiaľ žalovaný v dovolaní namietal aj nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, resp. nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, najvyšší súd v tomto smere poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v R 37/1993 a R 42/1993, ako aj rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

14. Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že žalovaný nesúhlasí ani s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

15. Vzhľadom na to, že prípustnosť v danej veci podaného dovolania nevyplýva z ustanovení § 238 O.s.p. a vady konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo, najvyšší súd odmietol dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.